

[Albertsen.]

liv. Men når dette adskillige gange var nødvendigt, var det jo netop ud fra respekten for andres liv, der nødvendiggjorde, at man måtte foretage den ene eller den anden handling.

Vi kan alle sammen her — nogen måske med lettere samvittighed end andre — sige: ja men det er et overstået stadium, det vil ikke komme til at foreligge på samme måde. Men jeg er overbevist om, at hvis noget tilsvarende vil komme til at foreligge, så vil vi komme ud i den samme samvittighedskonflikt, hvis det lovforslag, som vi her drøfter, bliver vedtaget. Jeg er helt sikker på, at hvis der ikke dengang var afgivet meget kontante løfter fra de politikere, som man trods alt fra modstandsbevægelsen havde kontakt med, om, at der ville forekomme et retsopgør, og at der ville blive vedtaget en ny lovgivning, som sikrede, at dette retsopgør blev realiseret svarende til de erfaringer og til den holdning, som modstandsbevægelsen havde — hvis ikke det var sket, så ville antallet af stikkerlikvideringer og de lange knives nat have fået et helt andet forløb end det, det lykkeligvis fik i 1945. Derfor vil jeg advare imod, at man vedtager dette lovforslag. Det er utvivlsomt båret af en smuk og ædel holdning, men den forekommer mig urealistisk, når man ser på de historiske erfaringer, vi har, og de historiske erfaringer, vi stadig væk kan blive belært af, når vi ser, hvad der sker ude omkring i verden.

Bay (FP):

Dette lovforslag kalder på de stærke følelser, men kalder også på begrebet saglighed, og noget af det mest saglige, jeg kan finde at sige om forslaget, er, at hvis man regner med, at vi ikke får krig de første 5-6 år, så har man nok bygget et atomkraftværk ved Østjyllands kyst, og når der så bliver smidt en brintbombe, der er ti gange eller tusinde gange stærkere end den atombombe, der blev kastet over Hiroshima, så bliver der nok ikke brug for love med tilbagevirkende kraft de første 700-800 år i Danmark.

Den mest saglige omtale af begrebet dødsstraf, jeg nogen sinde har hørt om, kom fra Sokrates, da han selv var dømt til døden. Han spurgte, om det var en hård straf, og da han fik at vide, at det var lovens strengeste straf, da spurgte han dommerne: hvor-

dan ved de herrer det? Det var en saglig måde at behandle en så alvorlig ting på — og det var en mand, der skulle lide denne straf.

De lande, hvor man hidtil har haft dødsstraf, er de lande, hvor råheden er størst, hvor respekten for menneskelivet er mindst. Dødsstraf har altså ingen præventiv virkning, den virker ikke afskrækkende.

Tilbage står der begrebet hævn — en følelse, som vi for længst skulle være kommet bort fra i dette land. Derfor er der kun én vej, det er at følge det lovforslag, der er fremsat, og prøve at lære de børn, der vokser op i Danmark, en dyb og inderlig og ufravigelig respekt for livet. Hvis den sætter sig og breder sig verden over, først da kan håbet opfyldes om „aldrig mere krig“. Derfor: stem for det foreliggende lovforslag.

Glistrup (FP):

En stor del af debatten i dag har drejet sig om, hvordan forholdene ville være, hvis den situation, der forelå i maj 1945, skulle komme til at indtræde igen. Hvis der virkelig skulle ske det ulykkelige, at følelserne igen blev så oppiskede, som de var på det pågældende tidspunkt, kan vi lige så godt se i øjenene, at så er det inderlig ligegyldigt, om vi har hr. Hans Hækkerups lov fra 1952 — det var nu ikke ham, men justitsminister Helga Pedersen, der gennemførte den, men han talte for den — eller vi har den lov, hr. Tastesen her har fremsat forslag om. I en sådan situation vil der altid blive gennemført særlovgivning ud fra de ganske specielle oppiskede følelser og folkestemninger, som vil gælde på det pågældende tidspunkt.

Men det er farligt at ville lovgive principielt ud fra den opfattelse, at historien gentager sig. Det var farligt for de franske generaler at forberede sig på at kæmpe 1870-krigen om igen, da man fik første verdenskrig, og farligt for dem at ville kæmpe første verdenskrig om igen, da vi nærmede os anden verdenskrig. Vi må simpelt hen se i øjnene, at den situation, hvor dette kan blive aktuelt på ny, om det nogen sinde skulle ske, det er en situation, hvor vi alligevel ikke har fantasi til at forestille os, hvordan virkningerne vil være af den ene eller den anden lov.

Hr. Tønnesen sagde med rette, at hr. Poul Dam holdt en god tale her i dag, og vi